การคุ้มครองบุคคลโดยคำสั่งห้ามเข้าใกล้*
INDIVIDUAL PROTECTION BY RESTRAINING ORDERS

ภูริชญา ไทรงาม
Purichaya Seingam
นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขากฎหมายอาญา
คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ : purichayaseingam@gmail.com
Graduate Student of Master of Laws Program in Criminal Law
Faculty of Law, Thammasat University: purichayaseingam@gmail.com

Received : June 9, 2023
Revised : July 3, 2023
Accepted : July 18, 2023

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งศึกษาถึงปัญหาเรื่องมาตรการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลจากเหตุอาชญากรรมในกรณีที่การกระทำความผิดยังไม่เกิดขึ้นของประเทศไทย กล่าวคือ การคุ้มครองบุคคลจากเหตุอาชญากรรมนั้นเป็นหน้าที่ของรัฐ สิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่รัฐจะมอบให้แก่ประชาชนในประเทศ เป็นพันธะเชิงบวกของเจ้าหน้าที่รัฐในการใช้มาตรการป้องกันเพื่อปกป้องบุคคลที่ชีวิตมีความเสี่ยงจากการกระทำความผิดทางอาญาของบุคคลอื่น ซึ่งมาตรการที่มีประสิทธิภาพในการควบคุมการก่ออาชญากรรมมากที่สุดคือ การกำหนดโทษทางอาญา เมื่อมีผู้ใดกระทำการอันใดที่กฎหมายห้าม ผู้นั้นต้องถูกลงโทษ เป็นการควบคุมอาชญากรรมโดยอาศัยความรุนแรงของบทลงโทษทางอาญา แต่ทั้งนี้ การควบคุมการก่ออาชญากรรมในรูปแบบดังกล่าว เป็นการที่รัฐเข้ามาควบคุมหลังจากเกิดการกระทำความผิดและความเสียหายไปแล้ว บางความเสียหายก็ไม่อาจได้รับการชดเชยได้ด้วยการนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ การควบคุมการก่ออาชญากรรมหรือการป้องกันอาชญากรรมที่ควรจะเป็นคือ การลดช่องทางหรือโอกาสของการกระทำความผิดสกัดกั้นมิให้มีการกระทำความผิดใดๆ เกิดขึ้น ในประเทศไทยมีคำสั่งคุ้มครองบุคคลจากเหตุอาชญากรรมแม้การกระทำความผิดยังไม่เกิดก็จริง แต่หลักเกณฑ์และเงื่อนไขของคำสั่งนั้นยังไม่ชัดแจ้งและไม่ครอบคลุม จำกัดสิทธิในการร้องขอเป็นเพียงของพนักงานอัยการเท่านั้น มิได้ให้โอกาสผู้เสียหายหรือผู้ที่ตกเป็นเหยื่อได้ใช้สิทธิดังกล่าวเพื่อตนเอง อีกทั้งสภาพบังคับของคำสั่งคุ้มครองนั้นยังไม่หนักแน่นเพียงพอที่จะควบคุมการกระทำของผู้กระทำได้ส่งผลให้อาชญากรรมยังคงเกิดขึ้นต่อไป ตามประเด็นที่กล่าวมาข้างต้น วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ใช้วิธีการศึกษาเปรียบเทียบกับกฎหมายต่างประเทศ ได้แก่ ประเทศออสเตรเลียตะวันตก และประเทศอังกฤษ ซึ่งปรากฏว่าทั้งสองประเทศนั้นล้วนมีมาตรการคุ้มครองบุคคลจากเหตุอาชญากรรมในกรณีที่การกระทำความผิดยังไม่เกิดขึ้นทั้งสิ้น ด้วยเหตุเช่นนี้ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงมุ่งศึกษาและวิเคราะห์เกี่ยวกับหลักเกณฑ์เงื่อนไขของมาตรการดังกล่าวเพื่อนำมาเสนอให้กับประเทศไทย จากการศึกษาพบว่า ในประเทศออสเตรเลียตะวันตกและประเทศอังกฤษได้ให้สิทธิแก่ผู้เสียหายหรือเหยื่อในการร้องขอให้มีการคุ้มครอง ซึ่งต่างจากประเทศไทยที่กำหนดไว้เพียงพนักงานอัยการและศาลหลักเกณฑ์ในการร้องขอให้มีคำสั่งคุ้มครองของประเทศออสเตรเลียตะวันตกถูกกำหนดไว้อย่างชัดเจนว่าการกระทำลักษณะใดบ้างที่สามารถร้องขอได้ ซึ่งต่างจากประเทศอังกฤษ ที่กำหนดไว้อย่างกว้าง

* บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์เรื่อง “การคุ้มครองบุคคลโดยคำสั่งห้ามเข้าใกล้”

และให้ภาระการพิสูจน์ตกเป็นฝ่ายผู้ร้องขอในการแสดงให้ศาลเห็นว่าผู้ร้องเดือดร้อนหรือได้รับอันตรายอย่างไร และในส่วนของสภาพบังคับของคำสั่งนั้น ทั้งสองประเทศกำหนดไว้ตรงกันคือ คำสั่งคุ้มครองนั้นมิได้มีสภาพเป็นคำสั่งหรือโทษทางอาญา แต่หากมีการฝ่าฝืนคำสั่งของศาลเมื่อใด เมื่อนั้นถือว่ากระทำความผิดอาญาและต้องถูกระวางโทษทางอาญา โดยความหนักเบาของโทษนั้นขึ้นอยู่กับความร้ายแรงของการกระทำประเทศไทยจึงควรแก้ไขและปรับปรุงหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของมาตรการคุ้มครองบุคคลจากเหตุอาชญากรรมในกรณีที่การกระทำความผิดยังไม่เกิดขึ้น เพื่อประสิทธิภาพในการคุ้มครองประชาชนและความแน่นอนในการบังคับใช้กฎหมาย

คำสำคัญ

สิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย, การป้องกันอาชญากรรม, คำสั่งคุ้มครอง, โทษทางอาญา, เหตุอาชญากรรม, การกำหนดโทษทางอาญา

ABSTRACT

This thesis aims to study legal issues in Thailand regarding a natural person's rights and liberties' protection measures against crime in which the offense has not yet been committed. In other words, protecting a person from committing an offense is the state's duty as the rights and liberties of life and body is a fundamental right that the state gives its citizens. It is the state official's positive obligation to use protection measures in order to protect a natural person against another person's offense. The most effective measure that is used to control crime is criminal sentencing. When a person commits an illegal act, that person must be punished. Crime is controlled by the severity of criminal punishment. However, this method can only be used when the state takes control after the offense and the damages occurred. Some damages cannot be compensated by punishing the offender. Crime control or crime prevention should work to eliminate the risk or opportunity to commit a crime, to prevent the offense from occurring. Even though Thailand has restraining orders against crime before the offense occurs, its criteria and conditions are still lack of clarity and do not cover every aspect. Moreover, it is limited to only the public prosecutor who can request restraining orders, therefore, the injured party or the victim cannot request this right for themselves. Furthermore, the restraining orders' sanction is not stern enough to control a person's action, resulting in the continuity of crime. This thesis uses comparative studies to compare the previously explain issue with other countries' laws such as Western Australia and the United Kingdom, both counties which have their own crime prevention measure before the crime occurs. Given this information, this thesis aims to study and analyze the criteria and conditions of those measures in order to present these measures to Thailand. In the findings, both Western Australia and the United Kingdom give the injured party or the victim the right to request a restraining order whereas in Thailand, only the public prosecutor and court have that right. Western Australia's criteria for a restraining order's request are clearly defined as to which action can be used as a reason for the request, different from the UK where its criteria has broader definitions. It is the applicant's duty to prove the damages and the harm that lead to the need for a restraining order to the court. In terms of the restraining orders' sanction, restraining orders are not an order or a criminal punishment in both countries. However, if the restraining order has been disobeyed, it will be counted as a criminal offense and

the defender will receive a penalty, the severity of the penalty depends on the severity of the act. Thailand should improve crime prevention measures' criteria and conditions in which the offense has not yet occurred.

Keyword

Rights and Liberties of Life and Body, Crime Prevention, Restraining Orders, Criminal Punishment, Crime, Criminal Sentencing

บทนำ

การคุ้มครองสิทธิของประชาชน ต้องคำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานเป็นสำคัญ จะกำหนดกฎเกณฑ์หรือข้อบังคับใด ๆ มาละเมิดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนมิได้ มีความเสมอภาคของบุคคลที่จะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน ไม่เลือกปฏิบัติ มีสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายในตนเอง ซึ่งการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายของประชาชน สามารถกระทำได้หลายวิธี แต่จะปฏิเสธไม่ได้ว่าวิธีการคุ้มครองสิทธิของประชาชนที่นิยมนำมาใช้มากที่สุด คือ การกำหนดบทลงโทษแก่การกระทำที่เห็นว่าเป็นอันตรายหรืออาจก่อความเสียหายต่อประชาชนและสังคม ซึ่งนอกจากจะเป็นการลงโทษผู้กระทำความผิดให้สำนึกถึงการกระทำของตนแล้ว ยังเป็นการแสดงให้เห็นถึงความศักดิ์สิทธิและการบังคับใช้กฎหมายที่เคร่งครัด เพื่อป้องกันและยับยั้งมิให้มีการกระทำที่เป็นอันตรายต่อประชาชนในสังคมเกิดขึ้น เห็นได้จากประมวลกฎหมายอาญาที่เป็นกฎหมายที่บัญญัติว่า การกระทำใดหรือไม่กระทำการใดเป็นความผิดทางอาญาและได้กำหนดบทลงโทษที่จะลงโทษแก่ผู้กระทำความผิดไว้ ซึ่งความหนักเบาของบทลงโทษนั้นก็ขึ้นอยู่กับความผิดที่ผู้นั้นได้กระทำว่ามีความร้ายแรงมากน้อยเพียงใด

การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายของประชาชนโดยกฎหมายในรูปแบบของการกำหนดบทลงโทษ เป็นการกำหนดข้อจำกัดในการกระทำของบุคคลว่าสามารถกระทำการใดได้หรือไม่ได้เพียงใด เพื่อป้องกันมิให้เกิดเหตุที่เป็นอันตรายต่อประชาชนและสังคม แต่การคุ้มครองในรูปแบบดังกล่าวเป็นการที่รัฐเข้ามาควบคุมหลังจากที่การกระทำความผิดได้เกิดขึ้นแล้ว การนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษเป็นการควบคุมการเกิดอาชญากรรมที่ปลายเหตุ หากไม่แก้ไขหรือป้องกันเสียตั้งแต่ต้นเหตุ จำนวนอาชญากรรมจะยังคงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง สิทธิและเสรีภาพของประชาชนที่รัฐมุ่งที่จะคุ้มครองก็ไม่อาจกระทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตามการลงโทษทางอาญายังมีจุดประสงค์นอกเหนือจากการลงโทษบุคคลที่ละเมิดกฎหมายอีก เนื่องจากการรับรู้ถึงการลงโทษทางอาญาทำให้ผู้อื่นไม่ก่ออาชญากรรมได้ด้วย [1]

การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนจากเหตุอาชญากรรมด้วยการคาดการณ์หรือประเมินล่วงหน้าเกี่ยวกับช่องทาง โอกาสของการกระทำความผิด หรือสภาพการณ์อาชญากรรมที่อาจเกิดขึ้นเพื่อสกัดกั้นยับยั้งมิให้มีการกระทำความผิดเกิดขึ้นนั้น เป็นการควบคุมอาชญากรรมโดยตรง [2] ซึ่งในปัจจุบันประเทศไทยได้มีมาตรการคุ้มครองประชาชนจากเหตุอาชญากรรมทั้งก่อนและหลังที่การกระทำความผิดเกิดขึ้น โดยกรณีศึกษานั้นจะมุ่งเน้นไปที่มาตรการคุ้มครองบุคคลจากเหตุอาชญากรรมก่อนที่จะมีการกระทำความผิดเกิดขึ้น

ในประเทศไทยมีมาตรการคุ้มครองบุคคลจากเหตุอาชญากรรมในกรณีที่การกระทำความผิดยังไม่เกิดขึ้นอยู่ในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 46 ว่าด้วยเรื่องการเรียกให้วางประกันทัณฑ์บน เป็นการทำข้อตกลงหรือสัญญากับศาลว่าตนจะไม่การกระทำการใดที่เป็นอันตรายต่อผู้อื่นหรือสังคม เมื่อมีการฝ่าฝืน ทรัพย์สินที่นำมาวางเป็นหลักประกันก็จะถูกยึด แต่ทั้งนี้ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการมีคำสั่งให้วางหลักประกันทัณฑ์บนนั้นกำหนดไว้อย่างกว้างและไม่ชัดเจน อีกทั้งยังให้สิทธิแก่พนักงานอัยการเท่านั้นที่มีอำนาจในการเสนอให้ศาลพิจารณาถึงคำสั่งซึ่งในความเป็นจริงแล้ว ควรที่จะให้ผู้เสียหายหรือผู้ที่ตกเป็นเหยื่อของการกระทำมีสิทธิในการร้องขอหรือเสนอต่อศาลด้วยเช่นกัน

แม้อัตราอาชญากรรมที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่จะไม่ใช่ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายก็ตาม แต่ในปัจจุบันได้เกิดปัญหาในลักษณะของการถูกติดตามรังควาน ถูกคุกคามทั้งทางเพศและชีวิตร่างกาย ทำให้ผู้ถูกติดตามรังควานหรือถูกคุกคามนั้นรู้สึกถึงความไม่ปลอดภัย อึดอัด ไม่สบายใจและหวาดกลัวต่อภัยอันตรายที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต เห็นได้จากมีการนำเสนอข่าวและมีข้อเท็จจริงตามโลกอินเตอร์เน็ตที่เหยื่อเป็นผู้เล่าถึงเหตุการณ์ที่ตนต้องตกอยู่ใน

---

[1] Leshea Thomas, 'Deterrence In Criminology: Definition & Theory' (Study, 14 April 2022) <https://study.com/academy/lesson/deterrence-in-criminology-definition-theory.html>สืบค้นเมื่อ 29 มกราคม 2566.

[2] ปกรณ์ มณีปกรณ์, *อาชญาวิทยาและทัณฑวิทยา* (พิมพ์ครั้งที่ 1, สำนักพิมพ์โอ เอ็น จี การพิมพ์ 2549)224.

สภาวะที่ไม่สามารถปกป้องและหาทางช่วยเหลือตนเองเพื่อให้พ้นจากสถานการณ์ที่เสี่ยงภยันตรายได้ และด้วยเหตุนี้เอง ทำให้เกิดเหตุอาชญากรรมขึ้นบ่อยครั้ง เห็นได้จากเหตุการณ์ที่ หญิงไทยได้เข้าแจ้งความว่ามีชายหนุ่มเพื่อนบ้านเข้ามาในบริเวณบ้านแล้วยืนจ้องมองเข้ามาในห้องพักของเธอเป็นเวลา 3 ปี สร้างความหวาดกลัวและต้องหวาดระแวงตลอดเวลาทั้ง ๆ ที่เธอก็อาศัยอยู่ในบ้านของเธอเอง ซึ่งเธอเองก็ได้แจ้งความเพื่อดำเนินการคดีแล้วแต่ตำรวจมิได้ดำเนินการใดเพราะด้วยเหตุที่ว่าความผิดยังไม่เกิด [3] หรือกรณีครอบครัวไทยมีเพื่อนบ้านเสพยาบ้าที่ถือมีดมาข่มขู่จะทำร้าย มีการเข้าแจ้งความพร้อมกล้องวงจรปิดแต่ตำรวจไม่รับแจ้งความและไม่ได้ดำเนินการใดต่อด้วยเหตุผลที่ว่าเหตุยังไม่เกิด [4] ที่ผู้เสียหายหรือเหยื่อที่ตกอยู่ในความอันตรายต่างถูกเจ้าหน้าที่ปฏิเสธด้วยเหตุผลเดียวกันคือ ความผิดยังไม่เกิดขึ้น จึงไม่สามารถดำเนินการใด ๆ ได้ แล้วเหตุจึงต้องรอให้การกระทำความผิดและความเสียหายเกิดขึ้นก่อนแล้วจึงเข้ามาควบคุมหรือแก้ไข ทั้ง ๆ ที่บางความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้นไม่อาจได้รับการเยียวยาด้วยการนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษได้

นอกจากมาตรการที่มีนั้นจะมีหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ไม่ชัดเจนแล้ว มาตรการดังกล่าวยังมีสภาพบังคับที่ยังไม่หนักแน่นเพียงพอที่จะควบคุมยับยั้งมิให้ผู้ที่มีพฤติกรรมหรือการกระทำที่อาจเป็นอันตรายนั้นหยุดหรือแก้ไขพฤติกรรมหรือการกระทำได้ ส่งผลให้ประสิทธิภาพในทางปฏิบัติที่จะนำมาตรการคุ้มครองดังกล่าวมาใช้นั้นด้อยลง การฝ่าฝืนมาตรการคุ้มครองบุคคลจากเหตุอาชญากรรมมีบทลงโทษแค่เพียงการบังคับเอากับทรัพย์สินเท่านั้น บทลงโทษดังกล่าวจึงไม่อาจกระทบผู้ที่มีสภาพคล่องทางการเงิน เห็นว่าบทลงโทษดังกล่าวจะส่งผลได้ดีเฉพาะผู้ที่มีรายได้น้อยเท่านั้น ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความไม่เท่าเทียมในการบังคับใช้กฎหมาย

ดังนั้น จึงเป็นปัญหาว่า การดำเนินคดีอาญาต่อผู้กระทำความผิดนั้นเป็นเพียงการนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษหลังจากความผิดเกิดขึ้นแล้วเท่านั้น ซึ่งขั้นตอนดังกล่าวนั้นมิได้เป็นการคุ้มครองผู้เสียหายโดยตรงแต่อย่างใด การคุ้มครองสิทธิของประชาชนเป็นหน้าที่ของรัฐตามรัฐธรรมนูญ รัฐควรที่จะปกป้องและคุ้มครองประชาชนเพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายตั้งแต่แรก เพื่อให้ประชาชนได้รับการคุ้มครองจากรัฐอย่างเหมาะสม สามารถดำรงชีวิตได้โดยอิสระและปราศจากความหวาดกลัวต่อภยันตรายที่อาจเกิดขึ้นใกล้ตัว จึงมีความเห็นว่าควรมีการแก้ไขหรือเพิ่มเติมกฎหมาย ระเบียบ กฎกระทรวง หรือข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิของบุคคลให้มีประสิทธิภาพ มีความเหมาะสมกับสภาพสังคมในปัจจุบัน

1. มาตรฐานระดับสากลเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้เสียหายในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

สิทธิและเสรีภาพของประชาชนเป็นสิ่งที่สำคัญ ที่จะต้องได้รับการคุ้มครองและให้ความเคารพจากภาครัฐไม่ใช่แค่เพียงระดับประเทศเท่านั้น แต่รวมไปถึงระดับสากล ด้วยเหตุนี้ จึงมีข้อตกลงและหลักปฏิบัติในเรื่องของสิทธิมนุษยธรรมเกิดขึ้น เพื่อวางมาตรฐานขั้นต่ำในการปฏิบัติต่อประชาชนในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาโดยเฉพาะอย่างยิ่ง สิทธิของผู้เสียหายในคดีอาญา เนื่องจากผู้เสียหายนั้นเป็นหลักสำคัญในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา เป็นผู้ที่ได้รับความเสียหายจากการกระทำความผิดอาญา เป็นผู้ที่รัฐล้มเหลวในการคุ้มครองให้รอดพ้นจากเหตุอาชญากรรม การเยียวยาหรือการคุ้มครองสิทธิเพื่อชดเชยกับสิ่งที่บกพร่องไปของรัฐจึงสำคัญ

ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนสากลได้วางมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับประชาชนทั้งมวลและประชาชาติทั้งหลายในการเคารพสิทธิและเสรีภาพ ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา โดยเฉพาะสิทธิขั้นพื้นฐานที่ไม่ควรมีการละเมิด แม้ว่าปฏิญญาฉบับนี้จะไม่ใช่สนธิสัญญาระหว่างประเทศ แต่ก็จัดเป็นกฎหมายจารีตระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนที่สำคัญที่สุด มนุษย์ทุกคนมีศักดิ์ศรีและคุณค่าในตนเอง มีความเสมอ

---

[3] สรยุทธ สุทัศนะจินดา, ‘เห้ย! คุกคามน่ากลัวแบบนี้ แต่ทำอะไรไม่ได้ ...’ (Facebook กรรมกรข่าว, 24 ตุลาคม 2565) <https://web.facebook.com/100044308452347/posts/pfbid026XaLS29UpP412Ct7HbECDD2APUQ25LrjtxYHjUEwiqYaaXEGKyURHfALaafjWYR6l/?d=n&_rdc=1&_rdr> สืบค้นเมื่อ 25 ตุลาคม 2565.

[4] จดหมายอิเล็กทรอนิกส์จาก ชิดชนก ชวิวิทยา ถึง ภูริชญา ไทรงาม (6 พฤศจิกายน 2565).

ภาคกันในสิทธิทั้งของชายและหญิง [5] เมื่อมีการกระทำความผิดเกิดขึ้น เกิดการละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐานของผู้อื่น ผู้กระทำละเมิดย่อมต้องถูกนำตัวมาลงโทษ ส่วนผู้ที่ได้รับความเสียหายจากการกระทำความผิดนั้นมีสิทธิที่จะได้รับการเยียวยาที่มีประสิทธิผลจากกฎหมายโดยศาลที่มีอำนาจต่อการกระทำอันล่วงละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐานที่ประชาชนได้รับตามรัฐธรรมนูญ [6]

ในปฏิญญาว่าด้วยหลักการพื้นฐานเกี่ยวกับการอำนวยความยุติธรรมแก่ผู้ได้รับความเสียหายจากอาชญากรรมและการใช้อำนาจโดยไม่ถูกต้อง (The United Nations Congresses on the Prevention of Crime and the Treatment of Offenders) ได้กำหนดหลักการพื้นฐานเกี่ยวกับการอำนวยความยุติธรรมแก่ผู้ได้รับความเสียหายจากอาชญากรรมและการใช้อำนาจโดยไม่ถูกต้อง โดยมองว่าผู้เสียหายจากอาชญากรรมคือ ผู้ที่ได้รับความเสียหาย ไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกายหรือจิตใจ ความเจ็บปวดทางอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิด ความสูญเสียทางเศรษฐกิจหรือสิทธิขั้นพื้นฐานก็ตาม ซึ่งไม่จำต้องมีการพิจารณา การจับกุมดำเนินคดี ฟ้องร้อง หรือลงโทษผู้กระทำความผิด เพื่อพิสูจน์ว่าบุคคลนั้นเป็นผู้เสียหายหรือไม่ [7] รัฐพึงจัดให้ผู้เสียหายสามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยง่าย ให้มีการเยียวยาที่เหมาะสม ประกอบกับให้คำแนะนำและปรึกษาถึงข้อมูลที่เกี่ยวกับกระบวนพิจารณาคดีตามสมควร พร้อมด้วยให้ความช่วยเหลือบริการด้านสุขภาพและสังคม ตลอดจนบริการความช่วยเหลืออื่น ๆ ที่ผู้เสียหายพึงได้รับ [8]

ในการประชุมครั้งที่ 5 ที่จัดขึ้นที่เมืองเจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ได้พูดถึงลักษณะของการกระทำความผิดที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม หลักนิติศาสตร์ทางอาญาสมัยใหม่มีแนวโน้มสนับสนุนนิยามความผิดที่มุ่งเน้นไปที่เจตนาและระดับความตั้งใจของผู้กระทำมากกว่าผลภายนอกของการกระทำ ส่งผลให้ยากต่อการพิจารณาว่าการกระทำที่มีพฤติการณ์ที่ร้ายแรงนั้น จะสร้างความเสียหายได้มากกว่าพฤติการณ์ที่เล็กน้อยหรือไม่ ประกอบกับลักษณะการกระทำในระยะหลังนี้มักอยู่ในรูปแบบของการการพยายามและทำร้ายร่างกายโดยไม่มีความเสียหายทางกายภาพ [9] และได้กล่าวถึงว่าการควบคุมอาชญากรรมนั้นสามารถทำได้ยากเนื่องจากไม่มีคำตอบหรือกลยุทธ์ใดที่ชัดเจนที่จะพิสูจน์ได้ว่าหากกำหนดเช่นนี้แล้วจะประสบความสำเร็จหากต้องการที่จะดำเนินการป้องกันอาชญากรรมในระยะยาวสิ่งที่ต้องคำนึงถึงคือ การเปลี่ยนผ่านของนวัตกรรมทางสังคม การเปลี่ยนแปลงสถาบันและปัจจัยทางจิตวิทยา สังคม เศรษฐกิจและการเมือง เพื่อที่จะสามารถใช้มาตรการด้านความปลอดภัยโดยตรงเพื่อลดโอกาสในการก่ออาชญากรรมได้ เช่น การมีสัญญาณกันขโมย ถนนที่มีแสงไฟเพียงพอ กำหนดเงื่อนไขในสิทธิการเข้าถึงอาวุธปืน เป็นต้น [10]

ต่อมาในการประชุมครั้งที่ 6 ที่จัดขึ้นที่เมืองการากัส ประเทศเวเนซุเอลา ได้กล่าวถึงแนวโน้มอาชญากรรมและกลยุทธ์ในการป้องกันอาชญากรรมไว้ว่า พึงระลึกว่าปัญหาอาชญากรรมนั้นเป็นอุปสรรคต่อความก้าวหน้าในการบรรลุคุณภาพชีวิตที่ทุกคนจะยอมรับได้ กลยุทธ์การป้องกันอาชญากรรมควรอยู่บนพื้นฐานของการกำจัดสาเหตุและเงื่อนไขที่ก่อให้เกิดอาชญากรรม และระลึกว่าความสำเร็จในการป้องกันอาชญากรรมสามารถทำได้โดยการวิเคราะห์เฉพาะเจาะจงของแนวโน้มอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในประเทศและภูมิภาคที่กำหนด เช่นเดียวกับการใช้

---

[5] ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ข้อ 7

[6] ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ข้อ 8

[7] วัฒนพร คชภูมิ และคณะ, 'การคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหายในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา' (รายงานวิจัยเสนอต่อสถาบันวิจัยรพีพัฒนศักดิ์ สำนักงานศาลยุติธรรม 2559) 23 https://rabi.coj.go.th/th/ file/get/file/ 201903287 b8874b7bd4e53a52f2cde9ea75b01c3133545.pdf> สืบค้นเมื่อ 21 มกราคม 2566.

[8] เพิ่งอ้าง 24-26.

[9] UNODC, 'Fifth United Nations Congress on the Prevention of Crime and the Treatment of Offenders' (United Nation Office on Drugs and crime, 1975) <https://www.ojp.gov/pdffiles1/Digitization/65619NCJRS.pdf>สืบค้นเมื่อ 1 มิถุนายน 2565.

[10] เพิ่งอ้าง.

วิธีการและวิธีการป้องกันอาชญากรรมที่สอดคล้องกับประวัติศาสตร์สังคมของประเทศ ลักษณะเฉพาะทางเศรษฐกิจและวัฒนธรรม [11]

นอกจากที่กำหนดไว้ข้างต้น ยังมีแถลงการณ์ว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำเกี่ยวกับสิทธิ การสนับสนุนและการคุ้มครองเหยื่ออาชญากรรม (Directive established minimum standards on the rights, support and protection of victims of crime) ที่ได้กำหนดไว้ซึ่งสิทธิของผู้เสียหาย มีเป้าหมายในการรักษาและพัฒนาขอบเขตของเสรีภาพ ความปลอดภัยและความยุติธรรมในกระบวนการยุติธรรมทั้งทางแพ่งและทางอาญา [12] รวมถึงเพิ่มความมั่นใจแก่ผู้ที่ตกเป็นเหยื่อของอาชญากรรมว่าจะได้รับข้อมูล การสนับสนุนและการคุ้มครองที่เหมาะสม และสามารถมีส่วนร่วมในกระบวนยุติธรรมการทางอาญา ผู้เสียหายหรือเหยื่อของอาชญากรรมควรได้รับการพิจารณาหรือประเมินสถานการณ์และพฤติการณ์ถึงความเสี่ยงที่อาจตกเป็นเหยื่ออีกครั้งในอนาคต หากพิจารณาแล้วเห็นถึงความจำเป็นในการคุ้มครองสวัสดิภาพ สามารถมีมาตรการพิเศษเพื่อคุ้มครองผู้เสียหายหรือเหยื่อได้ [13]

ณ ปัจจุบัน ประเทศไทยยังคงไม่มีมาตรการคุ้มครองประชาชนจากเหตุอาชญากรรมในกรณีที่การกระทำความผิดยังไม่เกิดขึ้นที่ชัดเจนและครอบคลุม ทั้งหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและสภาพบังคับถูกกำหนดไว้อย่างกว้าง จุดประสงค์ของการควบคุมอาชญากรรมมิให้เกิดขึ้นในไทยจึงยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร

2. มาตรการคุ้มครองบุคคลจากเหตุอาชญากรรมในประเทศไทย

ในการคุ้มครองตัวบุคคลจากเหตุอาชญากรรมในประเทศไทยใช้วิธีการทำนองเดียวกันกับมาตรการการควบคุมการก่ออาชญากรรมที่อยู่ในรูปแบบของการบังคับใช้โทษทางอาญาเพื่อสร้างความเกรงกลัวให้ประชาชนไม่กล้าที่จะกระทำความผิด เมื่อปริมาณของผู้กระทำความผิดลดลง ประชาชนในประเทศย่อมดำรงชีวิตได้อย่างปลอดภัย อย่างไรก็ตาม ยังคงมีมาตรการอื่นที่ให้ความคุ้มครองประชาชนจากอาชญากรรมอยู่ แต่โดยส่วนใหญ่เป็นการคุ้มครองภายหลังจากมีการกระทำความผิดไปแล้ว

2.1 มาตรการคุ้มครองบุคคลจากเหตุอาชญากรรมก่อนที่จะมีการกระทำความผิดเกิดขึ้น

ในประเทศไทยถูกบัญญัติไว้ในเรื่องวิธีการเพื่อความปลอดภัย แห่งประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 46 (เรียกประกันทัณฑ์บน) ซึ่งคือ การที่บุคคลหนึ่งสัญญาต่อศาลว่าจะไม่ก่อเหตุร้ายหรือก่อให้เกิดภยันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินบุคคลอื่นตามเวลาที่ศาลกำหนด หากฝ่าฝืนสัญญาที่ให้ไว้ จะยินยอมชำระเงินแก่ศาลตามที่ระบุไว้ในทัณฑ์บน โดยศาลสามารถพิจารณามีคำสั่งได้เองหากเห็นว่าจำเลยน่าจะก่อเหตุร้ายสร้างความเสียหายแก่ชีวิตร่างกายหรือทรัพย์สินของผู้อื่น หรือจะกระทำการใดให้เกิดความเสียหายแก่สิ่งแวดล้อมหรือทรัพยากรธรรมชาติตามกฎหมาย แต่ก็เฉพาะกรณีที่มีการดำเนินคดีขึ้นสู่ศาลแล้วเท่านั้น หากเป็นกรณีที่เป็นการคุ้มครองก่อนที่จะมีการกระทำความผิดเกิดขึ้นนั้น ผู้ที่มีสิทธิเสนอต่อศาลเพื่อให้มีการพิจารณาเพื่อออกคำสั่งได้นั้นคือ พนักงานอัยการโดยพิจารณาจากความร้ายแรง ความเสียหายที่อาจเกิดแก่ชีวิตร่างกายหรือทรัพย์สินของผู้อื่น หรือจะกระทำการใดให้เกิดความเสียหายแก่สิ่งแวดล้อมหรือทรัพยากรธรรมชาติตามกฎหมาย พนักงานอัยการมีสิทธิที่จะเสนอต่อศาลหรือไม่ก็ได้ เนื่องจากเป็นดุลยพินิจของพนักงานอัยการโดยตรงตามกฎหมาย

---

[11] UNODC, 'Sixth United Nations Congress on the Prevention of Crime and the Treatment of Offenders' (United Nation Office on Drugs and crime, 1980) <https://www.unodc. org/documents/congress/ Previous_Congresses/6th_ Congress_1980/025_ACONF.87.14.Rev.1_Sixth_United_Nations_Congress_on_the_Prevention_of_Crime_and_the_ Treatment_of_Offenders.pdf> สืบค้นเมื่อ 1 มิถุนายน 2565.

[12] DIRECTIVE 2012/29/EU OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 25 October 2012 (1).

[13] เพิ่งอ้าง (55).

2.2 มาตรการคุ้มครองบุคคลจากเหตุอาชญากรรมภายหลังที่มีการกระทำความผิดแล้ว

ในส่วนของมาตรการคุ้มครองบุคคลจากเหตุอาชญากรรมภายหลังที่มีการกระทำความผิดแล้ว ในประเทศไทยได้มีการกำหนดถึงมาตรการดังกล่าวกระจายอยู่ในกฎหมายหลายฉบับ ซึ่งล้วนมีจุดประสงค์ในการคุ้มครองบุคคลจากการกระทำความผิดซ้ำเหมือนกัน เพียงแต่อาจมีหลักเกณฑ์ เงื่อนไขหรือองค์ประกอบในการมีคำสั่งคุ้มครองที่แตกต่างกัน ดังนี้

1) ประมวลกฎหมายอาญา

ประมวลกฎหมายอาญาเป็นกฎหมายที่บัญญัติถึงบทลงโทษของการฝ่าฝืนการกระทำที่กฎหมายห้ามกระทำ เป็นการใช้บทลงโทษทางอาญาเพื่อปัจจัยในการควบคุมเหตุอาชญากรรมเพื่อไม่ให้เกิดขึ้น แต่ทั้งนี้ แม้จะมีการกระทำผิดเกิดขึ้นแล้ว แต่กฎหมายอาญายังมีมาตรการป้องกันเพื่อไม่ให้มีการกระทำความผิดเกิดขึ้นซ้ำที่อยู่ในรูปแบบของวิธีการเพื่อความปลอดภัย ซึ่งเป็นแนวคิดในเรื่องการป้องกันการกระทำความผิดในสังคม ในขณะที่สภาพบังคับของโทษทางอาญานั้นมุ่งแต่จะปราบปรามผู้กระทำความผิด วิธีการเพื่อความปลอดภัยภายหลังมีการกระทำความผิดเกิดขึ้นแล้วตามประมวลกฎหมายอาญามีทั้งหมด 4 ประเภท ได้แก่ การกักกัน การห้ามเข้าเขตกำหนด การคุมตัวไว้ในสถานพยาบาล และการห้ามประกอบอาชีพบางอย่าง ตามมาตรา 39

2) พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553 และพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.2550

วัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติทั้ง 2 ฉบับข้างต้น คือ มุ่งให้ความคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพเด็กและเยาวชนและบุคคลในครอบครัว เนื่องด้วยความสัมพันธ์พิเศษในครอบครัวและภาระหน้าที่ที่ต้องอาศัยผู้กระทำในการดำรงชีวิตความเป็นครอบครัว ประกอบกับปัญหาการทำร้ายหรือการใช้ความรุนแรงในครอบครัวนั้นมีความละเอียดอ่อนและซับซ้อน การที่จะใช้มาตรการลงโทษทางอาญาอาจจะไม่เหมาะสม เนื่องจากมาตรการลงโทษทางอาญามีเจตนารมณ์ที่มุ่งลงโทษผู้กระทำความผิดมากกว่าที่จะแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดหรือคุ้มครองผู้เสียหาย ในกรณีที่เกิดเหตุการณ์กระทำความรุนแรงในครอบครัว [14] ผู้ถูกกระทำความรุนแรงในครอบครัว (ผู้เสียหาย) หรือผู้ที่พบเห็นหรือทราบถึงการกระทำความรุนแรงในครอบครัว มีสิทธิในการแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อดำเนินการตามกฎหมาย โดยการแจ้งนั้นสามารถแจ้งได้ทั้งด้วยวาจา หนังสือ ทางโทรศัพท์ วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือวิธีการอื่น เพื่อความสะดวกของผู้แจ้ง แต่ต้องแจ้งภายใน 3 เดือนนับแต่ผู้ถูกกระทำความรุนแรงอยู่ในวิสัยที่แจ้งหรือร้องทุกข์แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ ภายหลังการแจ้ง พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจออกคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ให้แก่ผู้ถูกกระทำความรุนแรงเป็นการชั่วคราว โดยคำสั่งดังกล่าวนั้นต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมและความจำเป็นเป็นสำคัญ ทั้งนี้ พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถมีคำสั่งดังกล่าวได้โดยไม่จำเป็นต้องมีคำร้องขอจากผู้ถูกกระทำความรุนแรงแต่อย่างใด

3) พระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง

พระราชบัญญัติฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ในการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดที่เกี่ยวกับเพศและความผิดที่มีความรุนแรง และต้องการที่จะสร้างความปลอดภัยให้สังคม ป้องกันและเฝ้าระวังการก่ออาชญากรรมในอนาคต สิทธิและเสรีภาพของบุคคลจึงถูกจำกัดด้วยพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยกำหนดมาตรการเพื่อป้องกันไม่ให้ผู้กระทำความผิดอาญาเกี่ยวกับเพศหรือความผิดทางอาญาที่เกี่ยวกับการใช้ความรุนแรงไว้ทั้งหมด 4 ระดับ ได้แก่ มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษ และมาตรการคุมขังฉุกเฉิน ซึ่งแต่ละมาตรการนั้นต่างมีหลักเกณฑ์และขอบเขตของคำสั่งที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับพฤติการณ์ในแต่ละกรณี

---

[14] พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.2550 มาตรา 3 “ความรุนแรงในครอบครัว” หมายความว่า การกระทำใด ๆ โดยมุ่งประสงค์ให้เกิดอันตรายแก่ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพ หรือกระทำโดยเจตนาในลักษณะที่น่าจะก่อให้เกิดอันตรายแก่ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพของบุคคลในครอบครัว หรือบังคับหรือใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรมให้บุคคลในครอบครัวต้องกระทำการ ไม่กระทำการ หรือยอมรับการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดโดยมิชอบ แต่ไม่รวมถึงการกระทำโดยประมาท.

3. เหตุผลที่สนับสนุนให้มีการคุ้มครองบุคคลจากเหตุอาชญากรรมก่อนที่จะมีการกระทำความผิดเกิดขึ้น

จากการศึกษามาตรการคุ้มครองบุคคลจากเหตุอาชญากรรมในประเทศไทยแล้วเห็นว่า การคุ้มครองส่วนใหญ่ที่มีการนำมาบังคับใช้นั้นเป็นการคุ้มครองภายหลังที่การกระทำความผิดเกิดขึ้นแล้ว ประกอบกับ คำสั่งคุ้มครองดังกล่าวยังมีขอบเขตที่จำกัด ดังเช่น การเรียกประกันทัณฑ์บนตามมาตรา 46 แห่งประมวลกฎหมายอาญาสามารถมีขึ้นได้ก็ต่อเมื่อศาลเห็นหรือพนักงานอัยการเป็นผู้เสนอเท่านั้น คำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพในคดีความรุนแรงในครอบครัวสามารถมีขึ้นได้แม้จะไม่ได้รับการแจ้งจากผู้เสียหายหรือผู้พบเห็นการกระทำก็ตาม แต่ก็ถูกจำกัดไว้ด้วยความสัมพันธ์พิเศษ ที่ผู้กระทำกับผู้ถูกกระทำต้องเป็นบุคคลที่อยู่ในความสัมพันธ์แบบครอบครัวเท่านั้น ส่วนมาตรการคุ้มครองตามพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรงก็ต้องเป็นกรณีที่การกระทำเกิดขึ้นแล้วเท่านั้น

ในปัจจุบัน ได้เกิดปัญหาในลักษณะของการถูกติดตามรังควาน ถูกคุกคามทั้งทางเพศและชีวิตร่างกายมากขึ้นและประเทศไทยมิได้มีมาตรการใดที่จะสามารถคุ้มครองประชาชนให้รอดพ้นหรือหลีกหนีออกจากสถานการณ์ดังได้อย่างครอบคลุมและทั่วถึง ทั้งที่ การมีอยู่ของกฎหมายอาญานั้นเป็นไปเพื่อป้องกันประชาชนจากภยันตรายและดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม ด้วยเหตุผลเหล่านี้ จึงเห็นว่ามีความจำเป็นอย่างมากที่รัฐควรจะให้ความคุ้มครองแก่ประชาชนในประเทศโดยกฎหมาย

อย่างไรก็ตาม อาจเกิดข้อถกเถียงในเรื่องที่ว่า คำสั่งคุ้มครองนั้นจะเป็นการลิดรอนสิทธิและเสรีภาพของผู้ที่ถูกผูกพันด้วยคำสั่งเกินไปหรือไม่ เนื่องจากการที่จะกำหนดว่าการกระทำใดที่เป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายและมีโทษอาญานั้นต้องคำนึงถึงสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนเป็นหลัก โทษทางอาญาต้องถูกนำมาใช้เป็นมาตรการท้ายที่สุดเฉพาะในกรณีที่ไม่อาจมีมาตรการใดที่สามารถแก้ไขปัญหานั้นได้แล้ว ซึ่งอาจลืมไปว่าการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลนั้นใช่ว่าจะเป็นการคุ้มครองเพียงเพื่อไม่ให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งถูกลงโทษทางอาญาโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรเท่านั้น แต่การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนนั้นรวมถึงการคุ้มครองและป้องกันมิให้ประชาชนต้องตกเป็นเหยื่อของอาชญากรรมด้วย ประกอบกับด้วยสภาพบังคับของคำสั่งคุ้มครองด้วยการเรียกประกันทัณฑ์บนนั้นมิได้ถือว่าผู้นั้นได้กระทำความผิดอาญาเสียตั้งแต่ศาลมีคำสั่ง แต่เป็นเพียงการออกคำสั่งมาเพื่อเตือนและให้โอกาสผู้นั้นได้แก้ไขหรือปรับปรุงพฤติกรรมเท่านั้น มิได้ใช้โทษทางอาญาไปโดยไม่จำเป็น

นอกจากนี้ การที่กฎหมายอาญามีอยู่เพื่อป้องกันประชาชนจากภยันตรายและดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคมโดยอาศัยเพียงการกำหนดบทลงโทษทางอาญาต่อผู้กระทำความผิดให้รุนแรงเพื่อข่มขู่ประชาชนให้ไม่เลือกที่จะกระทำความผิดนั้น เห็นว่าเป็นวิธีการที่แก้ปัญหาที่ปลายเหตุ การที่กฎหมายหรือรัฐจะคุ้มครองบุคคลจากเหตุอาชญากรรมหรือควบคุมการก่ออาชญากรรมได้นั้นจำต้องอาศัยมาตรการที่มีประสิทธิภาพและสามารถแก้ไขปัญหาได้ตรงจุด ลำพังเพียงการกำหนดบทลงโทษให้รุนแรงนั้นไม่เพียงพอ การควบคุมหรือการป้องกันอาชญากรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพคือ การคาดการณ์หรือประเมินล่วงหน้าเกี่ยวกับช่องทางหรือโอกาสของการกระทำความผิด และหาวิธีเพื่อสกัดกั้นยับยั้งมิให้มีการกระทำความผิดเกิดขึ้น ให้ภาครัฐหรือกฎหมายเข้ามาควบคุมสถานการณ์เสียตั้งแต่ต้น ลดช่องว่างและลดความเสี่ยงของการก่ออาชญากรรม ยับยั้งไว้ก่อนที่จะเกิดความเสียหาย เนื่องจากความเสียหายที่ผู้เสียหายได้รับนั้นไม่อาจได้รับการเยียวยาได้ด้วยการนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ

ยิ่งไปกว่านั้น กฎหมายควรที่จะมีช่องทางให้แก่ผู้เสียหายหรือเหยื่อในการเรียกร้องให้ตนได้รับความคุ้มครองจากกฎหมาย ให้ผู้เสียหายหรือเหยื่อสามารถหลีกเลี่ยงและออกจากสถานการณ์ที่อาจเป็นอันตรายต่อตนเองได้ ผู้เสียหายในการกระทำความผิดอาญาเป็นบุคคลที่ได้รับความเสียหายจากการกระทำของผู้กระทำความผิดโดยตรง แล้วเหตุใดจึงไม่ควรให้สิทธิในการร้องขอให้มีการคุ้มครองจากกฎหมายแก่ผู้เสียหายที่จะได้ใช้สิทธิของตนเองเพื่อตนเอง และการที่ไม่มีกฎหมายใดคุ้มครองผู้ที่ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมจากภยันตราย ยิ่งทำให้ผู้ที่ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมนั้นไม่แจ้งต่อเจ้าหน้าที่ อันอาจจะส่งผลให้เกิดเป็นอาชญากรรมที่ร้ายแรงต่อไปในอนาคต เพราะคิดว่าแจ้งไปก็ไม่ได้รับความคุ้มครองใดกลับมาจากภาครัฐ

ด้วยเหตุนี้ประเทศไทยจึงควรมีการปรับปรุงและแก้ไขกฎหมายเพื่อให้มีประสิทธิภาพและครอบคลุมในการคุ้มครองบุคคลจากเหตุอาชญากรรม โดยให้มีความสอดคล้องกับสภาวะ ณ ปัจจุบันในสังคม เหมือนเช่นกฎหมายของประเทศออสเตรเลียตะวันตกและประเทศอังกฤษ

4. มาตรการคุ้มครองบุคคลจากเหตุอาชญากรรมในกรณีที่การกระทำความผิดยังไม่เกิดขึ้นในต่างประเทศ

จากที่ได้ค้นคว้าหาข้อมูลในกฎหมายต่างประเทศและศึกษาข้อเท็จจริงจากข่าวสารในต่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นประเทศในแถบตะวันตกหรือตะวันออกก็ตาม พบว่า หลายประเทศประสบกับปัญหาการกระทำในลักษณะของการติดตามรังควาน คุกคามทั้งทางเพศและชีวิต ร่างกาย ทำให้ผู้ถูกติดตามรังควานหรือถูกคุกคามนั้นรู้สึกถึงความไม่ปลอดภัย อึดอัด ไม่สบายใจและหวาดกลัวต่อภัยอันตรายที่อาจเกิดขึ้น ในบางประเทศจึงมีมาตรการที่ออกมาเพื่อคุ้มครองบสิทธิและเสรีภาพของประชาชนจากเหตุอาชญากรรม โดยประเทศออสเตรเลียตะวันตกและอังกฤษก็ได้กำหนดมาตรการดังกล่าวไว้ ดังนี้

4.1 ประเทศออสเตรเลียตะวันตก (Western Australia)

ประเทศออสเตรเลียตะวันตกได้ให้ความสำคัญต่อปัญหาการถูกรุนรานและติดตามรังควานเป็นอย่างมาก เมื่อผู้ถูกติดตามหรือผู้ที่ได้รับภยันตรายจากการกระทำดังกล่าว ผู้นั้นสามารถร้องขอหรือแจ้งต่อศาล เพื่อให้ได้รับความคุ้มครองได้ โดยสำนักงานผู้บัญชาการเหยื่ออาชญากรรมส่งเสริมและคุ้มครองผลประโยชน์ของเหยื่ออาชญากรรมในระบบยุติธรรม (The Office of the Commissioner for Victims of Crime promotes and safeguards the interests of victims of crime in the Western Australian justice system) ทั้งนี้ ไม่ว่าผู้ถูกติดตามหรือผู้ได้รับภยันตรายจากการคุกคามนั้นจะอาศัยอยู่ที่ใด อายุเท่าใด ความสามารถหรือความทุพพลภาพ เพศสภาพ เพศ ภูมิหลังทางวัฒนธรรมหรือสถานการณ์ส่วนบุคคลเป็นอย่างไร ก็สามารถร้องขอให้ตนได้รับการคุ้มครองได้ [15]

ในกรณีที่พบว่ามีผู้อื่นใช้กำลังประทุษร้าย ข่มเข็ญ หรือกระทำการในลักษณะที่ทำให้คุณรู้สึกไม่ปลอดภัยหรือไม่สบายใจ ผู้ที่อยู่ในสถานการณ์ดังกล่าวสามารถยื่นคำร้องต่อศาลหรือตำรวจเพื่อขอคำสั่งคุ้มครองจากบุคคลเหล่านั้นได้ [16] โดยแบ่งออกเป็นคำสั่งคุ้มครอง 2 ประเภทตามพระราชบัญญัติคำสั่งห้าม ค.ศ.1997 (Restraining Orders Act 1997)

1) คำสั่งห้ามใช้ความรุนแรง (Violence Restraining Orders: VRO)

คำสั่งห้ามใช้ความรุนแรง (Violence Restraining Orders: VRO) คือ คำสั่งที่ศาลสั่งให้ควบคุมตัวบุคคลไม่ให้กระทำการละเมิด ละเมิดความสงบ สร้างความหวาดกลัว ทำลายทรัพย์สิน หรือข่มขู่บุคคลอื่น ซึ่งการขอให้มีคำสั่งห้ามใช้ความรุนแรงนั้นจะไม่ถูกนำมาใช้กับความรุนแรงที่เกิดจากบุคคลในครอบครัวหรือบุคคลที่มีความสัมพันธ์แบบครอบครัว คำสั่งดังกล่าวสามารถขอได้กับบุคคลที่ไม่ใช่บุคคลในครอบครัวเท่านั้น [17] โดยคำสั่งห้ามใช้ความรุนแรงดังกล่าวนั้นเป็นคำสั่งทางแพ่ง ยังไม่ถือว่ามีการกระทำความผิดทางอาญาเกิดขึ้น เป็นเพียงคำสั่งที่ออกมาเพื่อคุ้มครองและป้องกันผู้ร้องขอก่อนที่จะมีความเสียหายเกิดขึ้น เมื่อศาลได้มีคำสั่งห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวกระทำความรุนแรงตามที่ผู้ร้องขอแล้ว หากผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ที่ผูกพันกับคำสั่งนั้นกระทำการฝ่าฝืน

---

[15] Government of Western Australia, 'Commissioner for Victims of Crime' <https://www.wa.gov.au/organisation/department-of-justice/commissioner-victims-of-crime> สืบค้นเมื่อ 4 กุมภาพันธ์ 2566.

[16] Legal Aid, 'Restraining orders' (Legal Aid Western Australia) <https://www.legalaid.wa.gov.au/find-legal-answers/restraining-orders/restraining-orders> สืบค้นเมื่อ 20 มกราคม 2566.

[17] Magistrates Court of Western Australia Civil Jurisdiction, 'Fact Sheet 38 – Violence Restraining Order' (Magistrates Court of Western Australia) <https://www.magistratescourt.wa.gov.au/_files/Civil_factsheet_38.pdf > สืบค้นเมื่อ 5 มกราคม 2566.

หรือละเมิดข้อกำหนดของคำสั่งห้าม ถือว่าผู้นั้นกระทำความผิดทางอาญา ต้องถูกระวางโทษทางอาญา โดยการจำคุกหรือเสียค่าปรับ

การที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งจะสามารถขอให้ศาลมีคำสั่งห้ามเพื่อปกป้องตนหรือบุคคลอื่นจากความรุนแรงได้นั้น จะต้องมีความรุนแรงเกิดขึ้นเสียก่อนโดยไม่จำต้องพิจารณาว่าการกระทำนั้นจะเป็นความผิดอาญา หรือมีความผิดทางอาญาหรือไม่ โดยศาลจะสามารถสั่งให้มีการคุ้มครองผู้ร้องได้ก็ต่อเมื่อผู้ถูกร้องหรือผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความรุนแรงต่อผู้ร้องและมีแนวโน้มที่จะใช้ความรุนแรงในอนาคต หรือมีเหตุผลที่ดีที่จะคิดว่าผู้ถูกกล่าวหาจะใช้ความรุนแรงต่อผู้ร้อง ซึ่ง “ความรุนแรง (Personal Violence)” หมายถึง การกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปนี้ซึ่งบุคคลกระทำต่อบุคคลอื่นที่ไม่ได้อยู่ในความสัมพันธ์ในครอบครัว ทั้งนี้ รวมถึงกรณีที่มิได้ก่อเหตุด้วยตนเองแต่ใช้ให้ผู้อื่นไปกระทำแทน ก็ถือว่าผู้นั้นใช้ความรุนแรงตามนิยามนี้เช่นกัน

(1) ทำร้ายร่างกายหรือก่อให้เกิดอันตราย

(2) การลักพาตัว

(3) ลิดรอนเสรีภาพของบุคคล

(4) ข่มขู่ว่าจะกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดข้างต้น

(5) การติดตามรังควานหรือสะกดรอยตาม

ผู้ที่มีสิทธิร้องขอให้มีคำสั่งห้ามใช้ความรุนแรง คือ ผู้เสียหาย เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้แทน ผู้แทนโดยชอบด้วยกฎหมายกรณีผู้เสียเป็นผู้เยาว์ หรือ ผู้ปกครองตามที่กฎหมายกำหนด [18]

คำสั่งห้ามใช้ความรุนแรงตามกฎหมายออสเตรเลียตะวันตกนั้นได้ถูกกำหนดไว้อย่างชัดเจนและมีขอบเขตไม่เหมือนกับประเทศไทยที่มิได้ระบุไว้ ได้แก่

(1) ห้ามอยู่ในหรือใกล้สถานที่ที่ผู้ขอรับความคุ้มครองอาศัยหรือทำงานอยู่

(2) ห้ามอยู่ในหรือใกล้สถานที่ที่กำหนด ท้องที่หรือสถานที่ที่ระบุ

(3) ห้ามเข้าใกล้ผู้ขอรับความคุ้มครองในระยะที่กำหนด

(4) ห้ามติดต่อสื่อสารหรือพยายามติดต่อสื่อสารกับผู้ขอรับความคุ้มครอง ไม่ว่าจะด้วยวิธีใดก็ตาม

(5) ห้ามขัดขวางการใช้ทรัพย์สินส่วนบุคคลของผู้ขอรับความคุ้มครอง แม้ว่าผู้ถูกกล่าวหานั้นจะเป็นเจ้าของหรือมีสิทธิครอบครองก็ตาม

(6) ต้องไม่ทำให้เกิดพฤติกรรมหรืออนุญาตให้ผู้อื่นกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งตาม (1)-(5)

(7) ห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาอยู่ หรือเข้าไปในสถานที่ที่กำหนด แม้ว่าสถานที่นั้นผู้ถูกกล่าวหาจะมีสิทธิตามกฎหมายที่สามารถเข้าไปในสถานที่นั้นได้ก็ตาม

เมื่อใดก็ตามที่มีผู้ฝ่าฝืนคำสั่งห้ามใช้ความรุนแรง ถือว่าผู้นั้นกระทำความผิดอาญา ซึ่งต้องระวางโทษด้วยโทษจำคุกหรือโทษปรับ หรือทั้งจำทั้งปรับ [19]

2) คำสั่งยับยั้งการประพฤติมิชอบ (Misconduct Restraining Orders: MRO)

คำสั่งยับยั้งการประพฤติมิชอบ (Misconduct Restraining Orders: MRO) เป็นคำสั่งที่ศาลสั่งห้ามบุคคล จากการฝ่าฝืนความสงบ สร้างความหวาดกลัว ทำลายทรัพย์สิน หรือข่มขู่บุคคลอื่น ซึ่งคำสั่งประเภทนี้จะไม่นำมาใช้กับบุคคลที่อยู่ในความสัมพันธ์ครอบครัว คำสั่งนี้ใช้ได้เฉพาะกับบุคคลภายนอกเท่านั้น [20] คำสั่งยับยั้งการประพฤติมิชอบนั้นเป็นการกำหนดให้บางการกระทำของบุคคลนั้นเป็นการกระทำที่ถือว่าผิดกฎหมาย เพื่อพยายามยับยั้งหรือหยุดไม่ให้บุคคลเหล่านั้นมีพฤติกรรมที่ไม่ดีต่อไป ซึ่งบุคคลเหล่านั้นอาจเป็น เพื่อนบ้าน เพื่อน

---

[18] Restraining Orders Act 1997 section 25.

[19] Restraining Orders Act 1997 section 61(6).

[20] Magistrates Court of Western Australia Civil Jurisdiction, ‘Fact Sheet 39 – Misconduct Restraining Order’ (Magistrates Court of Western Australia) <https://www.magistratescourt.wa.gov.au/_files/Civil_factsheet _39.pdf> สืบค้นเมื่อ 7 มกราคม 2566.

ร่วมงานก็ได้ [21] ซึ่งคำสั่งยับยั้งการประพฤติมิชอบนี้มีสภาพเป็นคำสั่งทางแพ่งเหมือนเช่นคำสั่งห้ามใช้ความรุนแรง ยังมิได้มีสภาพเป็นความผิดอาญาแต่อย่างใด ทั้งนี้ พฤติการณ์เช่นนี้จะเกิดเป็นความผิดทางอาญาได้ก็ต่อเมื่อผู้ที่ผูกพันด้วยคำสั่งยับยั้งดังกล่าวนั้นฝ่าฝืนหรือละเมิดคำสั่งของศาล ต้องถูกระวางโทษทางอาญาด้วยโทษปรับ

ในการออกคำสั่งห้ามประพฤติที่มิชอบ ศาลอาจกำหนดข้อจำกัดดังกล่าวกับกิจกรรมที่ชอบด้วยกฎหมายและพฤติกรรมของผู้ถูกร้องตามที่ศาลเห็นว่าเหมาะสมเพื่อป้องกันผู้ถูกร้องได้จาก [22]

(1) พฤติกรรมในลักษณะที่คาดว่าจะเป็นการข่มขู่หรือไม่พอใจต่อบุคคลที่แสวงหาความคุ้มครอง หรือจะข่มขู่หรือทำให้บุคคลที่แสวงหาความคุ้มครองขุ่นเคืองใจ หรือ

(2) ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของผู้ขอรับความคุ้มครองหรือมีไว้ในครอบครอง หรือ

(3) พฤติกรรมที่เป็นหรือมีแนวโน้มที่จะนำไปสู่การฝ่าฝืนสันติภาพ

ผู้ที่มีสิทธิร้องขอให้มีคำสั่งห้ามใช้ความรุนแรง คือ ผู้เสียหาย เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้แทน ผู้แทนโดยชอบด้วยกฎหมายกรณีผู้เสียเป็นผู้เยาว์ ผู้ปกครองตามที่กฎหมายกำหนด หรือเจ้าหน้าที่ตำรวจกรณีไม่มีบุคคลใดที่ต้องการรับความคุ้มครองเป็นพิเศษ [23]

ในกรณีพฤติกรรมในลักษณะที่คาดว่าจะเป็นการข่มขู่หรือไม่พอใจ บุคคลที่แสวงหาความคุ้มครอง และอันที่จริงแล้ว จะข่มขู่หรือทำให้บุคคลที่แสวงหาความคุ้มครองขุ่นเคืองใจ หรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของผู้ขอรับความคุ้มครองหรือมีไว้ในครอบครอง ศาลสามารถมีคำสั่งได้ ดังนี้

(1) ห้ามอยู่ในหรือใกล้สถานที่ที่ผู้ขอรับความคุ้มครองอาศัยหรือทำงานอยู่

(2) ห้ามอยู่ในหรือใกล้สถานที่ที่กำหนด ท้องที่หรือสถานที่ที่ระบุ

(3) ห้ามเข้าใกล้ผู้ขอรับความคุ้มครองในระยะที่กำหนด

(4) ห้ามติดต่อสื่อสารหรือพยายามติดต่อสื่อสารกับผู้ขอรับความคุ้มครอง ไม่ว่าจะด้วยวิธีใดก็ตาม

ส่วนกรณีมีพฤติกรรมที่เป็นหรือมีแนวโน้มที่จะฝ่าฝืนสันติภาพ ศาลสามารถมีคำสั่งได้ดังนี้

(5) ห้ามมีอาวุธปืนไว้ในครอบครอง หรือมีใบอนุญาตครอบครองอาวุธปืนหรือขอรับใบอนุญาตครอบครองอาวุธปืน

(6) ห้ามครอบครองวัตถุระเบิดหรือมีใบอนุญาตให้ครอบครองวัตถุระเบิดหรือขอรับใบอนุญาตครอบครองวัตถุระเบิด

(7) ต้องไม่ทำให้เกิดพฤติกรรมหรืออนุญาตให้ผู้อื่นกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งตาม (1)-(6)

เมื่อใดก็ตามที่มีผู้ฝ่าฝืนคำสั่งยับยั้งการประพฤติมิชอบ ถือว่าผู้นั้นกระทำความผิดอาญา ซึ่งต้องระวางโทษด้วยโทษปรับ [24]

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การคุ้มครองบุคคลจากอาชญากรรมในกรณีที่การกระทำความผิดยังไม่เกิดขึ้นของประเทศออสเตรเลียตะวันตกนั้น ถูกกำหนดไว้โดยชัดแจ้งทั้งหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และสภาพบังคับ ส่งผลให้ประชาชนในประเทศได้รับความคุ้มครองอย่างเท่าเทียม มิได้ใช้โทษทางอาญาไปโดยใช่เหตุ มีการให้โอกาสให้ผู้กระทำนั้นได้แก้ไขพฤติกรรม

---

[21] Restraining Orders Act 1997 section 38(4).

[22] Restraining Orders Act 1997 section 36(1).

[23] Restraining Orders Act 1997 section 38.

[24] Restraining Orders Act 1997 section 61(3).

4.2 ประเทศอังกฤษ (England)

ในปี ค.ศ.1987 ได้เกิดคดี Osman V UK ครอบครัว Osman ได้รับความเสียหายจากการรุกรานของ Paul อดีตคุณครูของลูกชายของบ้าน (Osman Ahmet) ทั้งสร้างความไม่สบายใจและติดตามชีวิตส่วนตัว โดยทางครอบครัว Osman ได้แจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจถึงพฤติกรรมและการกระทำของ Paul แต่เจ้าหน้าที่ตำรวจกลับไม่ได้ดำเนินการใด โดยให้เหตุผลว่า การกระทำความผิดยังไม่เกิดขึ้น ส่งผลให้ Paul ยังคงก่อกวนครอบครัว Osman ต่อไปจนเกิดเหตุการณ์ฆาตรกรรมขึ้น [25] ประเทศอังกฤษจึงได้มีการออกกฎหมายในการคุ้มครองประชาชนจากภยันตรายขึ้น โดยให้สิทธิแก่บุคคลในการขอให้รัฐคุ้มครองสวัสดิภาพของตนจากภยันตรายที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตด้วยคำสั่งคุ้มครองที่ออกโดยศาลตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนดไว้ หลักเกณฑ์การขอออกคำสั่งคุ้มครองในประเทศอังกฤษนั้นได้ถูกกำหนดขึ้นโดยกระจายอยู่ในกฎหมายหลายฉบับ

คำสั่งคุ้มครองที่รัฐออกเพื่อคุ้มครองสวัสดิภาพในกฎหมายแต่ละฉบับข้างต้นล้วนมีจุดประสงค์เดียวกันคือเพื่อคุ้มครองเหยื่อจากภยันตรายที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต สวัสดิภาพในชีวิตและร่างกายนั้นเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่รัฐควรที่จะมอบให้แก่ประชาชนในประเทศ เป็นพันธะเชิงบวก (Positive Obligation) ของเจ้าหน้าที่รัฐในการใช้มาตรการป้องกันเพื่อปกป้องบุคคลที่ชีวิตมีความเสี่ยงจากการกระทำความผิดทางอาญาของบุคคลอื่น [26]

ในการคุ้มครองบุคคลจากภยันตรายแม้ว่าความผิดทางอาญาจะยังไม่เกิดและเพื่อป้องกันและควบคุมมิให้เกิดเหตุอาชญากรรมขึ้น มาตรการหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้องคือ คำสั่งคุ้มครองที่สามารถออกได้ตามพระราชบัญญัติต่อต้านสังคม อาชญากรรมและตำรวจ ค.ศ.2014 (Anti-social Behavior, Crime and Policing 2014) ได้แก่ ประกาศการคุ้มครองชุมชน (Community Protection Notice: CPN) และคำสั่งห้ามของศาล (Injunction)

1) ประกาศการคุ้มครองชุมชน (Community Protection Notice: CPN)

ประกาศการคุ้มครองชุมชน (CPN) สามารถมีขึ้นได้กับผู้ที่มีพฤติกรรมต่อต้านสังคมอย่างต่อเนื่อง เพื่อป้องกันและยับยั้งการกระทำหรือพฤติกรรมที่อาจส่งผลกระทบต่อประชาชนในสังคมหรือชุมชน ให้ประชาชนในสังคมสามารถใช้ชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ ปราศจากภัยอันตรายที่อาจเกิดขึ้น ซึ่ง “พฤติกรรมต่อต้านสังคม” หมายถึง การกระทำที่ก่อให้เกิดหรือมีแนวโน้มที่จะคุกคาม สร้างความไม่สบายใจ ก่อให้เกิดความหวาดกลัว การกระทำที่สามารถก่อความรำคาญแก่บุคคลที่มีความเกี่ยวข้องในอาชีพของบุคคลนั้น หรือก่อความเดือดร้อนรำคาญต่อบุคคลที่อยู่อาศัยเดียวกับบุคคลนั้น [27]

ประกาศการคุ้มครองชุมชน (CPN) สามารถออกให้กับบุคคลที่มีอายุตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป และสามารถออกให้แก่นิติบุคคลได้ หากพิจารณาแล้วเห็นว่านิติบุคคลนั้นต้องรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้น โดยส่งประกาศนั้นให้แก่บุคคลที่น่าเชื่อถือและเหมาะสม และสามารถมีขึ้นได้ก็ต่อเมื่อการกระทำหรือพฤติกรรมนั้นมีเหตุอันควรเชื่อว่า

(1) จะส่งผลเสียต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชน ซึ่งต้องพิจารณาอย่างสมเหตุสมผลระหว่างการจำกัดการกระทำหรือพฤติกรรมและผลเสียที่อาจเกิดขึ้นเป็นสำคัญ [28]

(2) กระทำไปโดยไม่มีเหตุอันสมควร

พนักงานสอบสวนต้องวินิจฉัยว่าพฤติการณ์นั้นเป็นการไม่สมควรหรือไม่ในการจะออกประกาศการคุ้มครองชุมชนเป็นการแสดงถึงมาตรฐานที่เป็นกลาง คือต้องแยกแยะระหว่างพฤติกรรมที่ไม่สมเหตุสมผลภายในและพฤติกรรมที่รุนแรงขึ้นเนื่องจากปัจจัยภายนอก [29]

---

[25] *Osman v United Kingdom* App no 23452/94 (ECtHR, 28 October 1998).

[26] เพิ่งอ้าง.

[27] Anti-social Behavior, Crime and Policing 2014 section 2(1).

[28] John Pointing, Barrister and David Horrocks, ‘Guidance on the use of Community Protection Notices’ (Chartered Institute of Environmental Health, 3 November 2017) < https://www.cieh.org/media/1238/guidance-on-the-use-of-community-protection-notices.pdf > สืบค้นเมื่อ 11 กุมภาพันธ์ 2566.

[29] เพิ่งอ้าง.

(3) การกระทำหรือพฤติกรรมนั้นจะยังคงดำเนินต่อไป โดยต้องปรากฏว่ามีผลเสียหรือได้รับผลกระทบขณะที่มีการร้องเรียนและมีเหตุอันควรเชื่อว่าอาจเกิดขึ้นอีกในอนาคตอันใกล้ [30]

ผู้มีสิทธิร้องขอให้มีประกาศการคุ้มครองชุมชน ได้แก่ หน่วยงานท้องถิ่น หัวหน้าเจ้าหน้าที่ตำรวจ ผู้ให้บริการที่อยู่อาศัยทางสังคม [31]

ในการควบคุมการกระทำหรือพฤติกรรมที่ต่อต้านสังคมโดยประกาศการคุ้มครองชุมชน (CPN) นั้นไม่จำกัดประเภทของการกระทำหรือพฤติกรรมที่สามารถจำกัดได้ แต่กำหนดข้อกำหนดให้ได้สัดส่วนกับความรุนแรง พร้อมระบุเหตุผลในการกำหนดเช่นนั้น [32]

เมื่อมีผู้ฝ่าฝืนประกาศการคุ้มครองชุมชน ถือว่าผู้นั้นกระทำความผิดอาญา ต้องถูกระวางโทษจำคุกหรือโทษปรับ [33]

2) คำสั่งห้ามของศาล (Injunction)

คำสั่งห้ามของศาลมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันมิให้ผู้ถูกร้องมีพฤติกรรมที่ต่อต้านสังคม เป็นการกำหนดการกระทำหรือพฤติกรรมที่ผู้ถูกร้องสามารถกระทำได้และห้ามมิให้กระทำไว้ในคำสั่ง [34] เป็นข้อกำหนดในเชิงรุก เพื่อปรับปรุงสถานการณ์และหลีกเลี่ยงการมีพฤติกรรมต่อต้านสังคม

คำสั่งห้ามของศาลสามารถบังคับใช้ได้กับบุคคลที่มีอายุตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป โดยศาลอาจมีคำสั่งดังกล่าวได้ก็ต่อเมื่อมีการยื่นคำร้องจากผู้มีสิทธิร้องขอต่อศาลเท่านั้น กฎหมายมิได้ให้อำนาจศาลในการออกคำสั่งเองโดยปราศจากคำร้องขอ โดยต้องพิจารณาให้ได้ตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้ ศาลจึงจะออกคำสั่งดังกล่าวได้

(1) มีการพิสูจน์จนเป็นที่พึงพอใจแก่ศาลในความได้สัดส่วนระหว่างพฤติกรรมที่ผู้ถูกร้องที่จะกระทำหรือขู่ว่าจะกระทำพฤติกรรมที่ต่อต้านสังคม

(2) เมื่อศาลเห็นว่าจะเป็นการยุติธรรมและสะดวกในการใช้ชีวิตแก่ผู้ร้อง และเพื่อป้องกันผู้ถูกร้องจากการกระทำหรือพฤติกรรมที่อาจก่อความเสียหายจากผู้ถูกร้อง

ผู้มีสิทธิร้องขอให้มีคำสั่งห้ามของศาล คือ หน่วยงานท้องถิ่น ผู้ให้บริการที่อยู่อาศัย การบริหารจัดการที่อยู่อาศัยได้รับผลกระทบจากพฤติกรรมต่อต้านสังคม ทั้งโดยตรงและโดยอ้อม นายตำรวจระดับหัวหน้าในพื้นที่ตำรวจ หัวหน้าตำรวจของกองกำลังตำรวจจราจรแห่งสหราชอาณาจักร การขนส่งในลอนดอน สำนักสิ่งแวดล้อม เวลส์หน่วยงานทรัพยากรธรรมชาติ รัฐมนตรีต่างประเทศที่ปฏิบัติหน้าที่บริหารงานความมั่นคง หรือสำนักอนามัยพิเศษที่ปฏิบัติหน้าที่บริหารงานความมั่นคงตามคำสั่งของรัฐมนตรีต่างประเทศ หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเวลส์ ซึ่งทำหน้าที่ในการจัดการความปลอดภัยหรือบุคคลหรือหน่วยงานที่ทำหน้าที่จัดการความปลอดภัยตามคำแนะนำของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเวลส์หรือตามข้อตกลงระหว่างรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเวลส์และบุคคลหรือหน่วยงานนั้น [35]

---

[30] เพิ่งอ้าง.

[31] Anti-social Behavior, Crime and Policing 2014 section 2(2)

[32] Anti-social Behavior, Crime and Policing 2014 section 43(3).

[33] Shelter, 'Community protection notices to deal with persistent antisocial behaviour' (the National Campaign for Homeless People Limited Charity number, 18 March 2021) <https://england.shelter.org.uk/professional_resources/legal/housing_conditions/nuisance_and_asb/community_protection_notices_to_deal_with_persistent_antisocial_behaviour#reference-6 > สืบค้นเมื่อ 10 กุมภาพันธ์ 2566.

[34] Anti-social Behavior, Crime and Policing 2014 section 1(4).

[35] Anti-social Behavior, Crime and Policing 2014 section 5.

ตามพระราชบัญญัตินี้มิได้กำหนดขอบเขตของคำสั่งห้ามของศาลว่าสามารถสั่งห้ามอย่างไรได้บ้าง คำสั่งจะกำหนดอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงและพฤติการณ์แห่งคดีในแต่ละคดี การกำหนดข้อห้ามนั้นจึงต้องพิจารณาเป็นรายกรณีไป [36]

ในกรณีที่มีผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งห้ามของศาลผู้นั้นต้องถูกระวางโทษ ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัตินี้มิได้กำหนดว่าการฝ่าฝืนคำสั่งห้ามของศาลในกรณีนี้เป็นความผิดทางอาญา กำหนดไว้เพียงว่าหากมีผู้ฝ่าฝืน ผู้นั้นต้องรับผิดเช่นใดบ้าง ดังนั้นการฝ่าฝืนคำสั่งดังกล่าวจะไม่ถูกบันทึกไว้ในประวัติอาชญากรรม อย่างไรก็ตาม หากผู้กระทำความผิดไม่สามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้ ผู้นั้นอาจได้รับโทษที่รุนแรงขึ้น อีกทั้งอาจถูกตัดสินว่าดูหมิ่นศาลและอาจถูกลงโทษจำคุกได้ [37]

จากการศึกษามาตรการคุ้มครองบุคคลจากเหตุอาชญากรรมในกรณีที่การกระทำความผิดยังไม่เกิดขึ้นของประเทศอังกฤษนั้นพบว่า ประเทศอังกฤษได้ให้ความสำคัญต่อการเคารพสิทธิและเสรีภาพของประชาชนในประเทศเป็นอย่างมาก แม้ว่าหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และสภาพบังคับจะยังไม่ได้ชัดเจนเท่าประเทศออสเตรเลียตะวันตกก็ตาม แต่การที่กำหนดไว้เช่นนั้นก็เพื่อการคุ้มครองประชาชนจากเหตุอาชญากรรมที่ทั่วถึง

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาพบว่า ประเทศไทยมีมาตรการคุ้มครองบุคคลจากเหตุอาชญากรรมก่อนที่จะมีการกระทำความผิดเกิดขึ้นอยู่ในรูปแบบของการเรียกประกันทัณฑ์บน แต่มาตรการดังกล่าวนั้นยังมีหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และขอบเขตของคำสั่งที่ไม่ชัดเจนและไม่ครอบคลุม อีกทั้งสภาพบังคับของมาตรการดังกล่าวยังไม่หนักแน่นเพียงพอที่จะนำมาใช้ได้ในทางปฏิบัติ ยังคงมีประสิทธิภาพในการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนไม่เพียงพอ เมื่อวัตถุประสงค์ของกฎหมายอาญาคือ การรักษาความสงบและป้องกันประชาชนจากเหตุอาชญากรรม การกำหนดหลักเกณฑ์ในการเรียกประกันทัณฑ์บนให้ชัดเจนและครอบคลุมจึงเป็นสิ่งที่จำเป็น

การอยู่ร่วมกันของบุคคลหมู่มากจำเป็นต้องมีกฎเกณฑ์กลางเพื่อป้องกันการขัดแย้งและควบคุมพฤติกรรมของบุคคลให้อยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข ซึ่งต้องกระทำไปพร้อมกับการคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนในประเทศ ที่ต้องคำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพของประชาชนเป็นสำคัญ ประชาชนทุกคนย่อมต้องมีความเสมอภาค ไม่ถูกเลือกปฏิบัติ และต้องได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน

การรักษาความสงบสุขของสังคม ต้องอาศัยกฎหมายในการควบคุม เพื่อให้มีสภาพบังคับและบังคับใช้ต่อประชาชนอย่างเท่าเทียมกัน ไม่เป็นการบังคับแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเท่านั้น ซึ่งการควบคุมพฤติกรรมของประชาชนที่มีประสิทธิผลมากที่สุดคือ การกำหนดบทลงโทษทางอาญา ที่เป็นการกำหนดว่าการกระทำใดที่เป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย ไม่สามารถกระทำได้ หากกระทำการเช่นนั้นลงไปจะต้องถูกลงโทษ เนื่องจากกฎหมายอาญานั้นมีบทลงโทษที่มีสภาพบังคับที่กระทบต่อสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายโดยตรง ด้วยเหตุเช่นนี้เอง หากกฎหมายอาญาถูกบัญญัติไว้อย่างครอบคลุม ความประสงค์ที่ต้องการที่จะคุ้มครองประชาชนก็จะยิ่งมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น แต่ทั้งนี้ การคุ้มครองประชาชนให้รอดพ้นจากการก่อเหตุอาชญากรรมโดยการกำหนดบทลงโทษแก่ผู้ที่กระทำนั้นเห็นว่ายังไม่สามารถบรรลุจุดประสงค์ได้ในการรักษาความสงบของสังคม เนื่องจากเป็นการเข้าไปควบคุมหลังจากที่ความผิดเกิดขึ้นแล้วการคุ้มครองที่จะเข้ามาแก้ไขปัญหาการก่อเหตุอาชญากรรมได้ควรจะเป็นควบคุมโดยการยับยั้งเสียตั้งแต่การกระทำยังไม่เกิดขึ้น

---

[36] Youth Justice Board, 'YOT Practitioner's Guide: civil injunctions and the Criminal Behaviour Order' < https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/532514/YOT_Practitioners_Guide_Injunctions_to_prevent_gang_related_violence.pdf > สืบค้นเมื่อ 12 กุมภาพันธ์ 2566.

[37] Croydon, 'Civil injunctions and criminal behaviour orders' (Croydon.gov.uk) <https://www.croydon.gov.uk/community-and-safety/safety/crime-and-antisocial-behaviour/orders-and-injunctions/civil-injunctions-and-criminal-behaviour-orders> สืบค้นเมื่อ 10 กุมภาพันธ์ 2566.

ประเทศไทยมีมาตรการคุ้มครองประชาชนจากความเสียหายและเหตุอาชญากรรมก่อนที่จะมีการกระทำความผิดเกิดขึ้นก็จริง แต่หลักเกณฑ์ เงื่อนไขและสภาพบังคับของมาตรการดังกล่าวนั้นยังคงไม่ชัดเจน ไม่ครอบคลุม และยังมีประสิทธิภาพในการบังคับใช้ในทางปฏิบัติไม่มากพอที่จะควบคุมเหตุอาชญากรรมได้จริง เนื่องจากบทลงโทษทางอาญาของผู้ที่ฝ่าฝืนมาตรการคุ้มครองนั้นเป็นเพียงแค่การบังคับเอากับทรัพย์สินเท่านั้น อันไม่อาจสร้างความเกรงกลัวให้แก่ผู้ฝ่าฝืนคำสั่งได้ นอกจากนี้ ผู้ที่สามารถร้องขอให้มีการคุ้มครองนั้นยังจำกัดไว้เพียงพนักงานอัยการและศาลเท่านั้น ทั้ง ๆ ที่ผู้ที่ตกเป็นเหยื่อของการกระทำก็ควรที่จะมีสิทธิร้องขอให้ได้รับความคุ้มครองจากกฎหมายเช่นกัน และลักษณะของพฤติกรรมหรือการกระทำที่อาจขอให้มีการคุ้มครองได้นั้น กฎหมายได้กำหนดไว้อย่างกว้าง ล้วนให้อำนาจในการพิจารณาถึงความร้ายแรงของการกระทำเป็นของพนักงานอัยการและศาลในการตัดสินว่าจะมีคำสั่งคุ้มครองหรือไม่ ซึ่งอาจก่อให้เกิดการบังคับใช้กฎหมายอย่างไม่เสมอภาค

จากการศึกษากฎหมายประเทศออสเตรเลียตะวันตก และประเทศอังกฤษ พบว่าทั้งสองประเทศนั้นมีมาตรการคุ้มครองบุคคลจากเหตุอาชญากรรมก่อนที่จะมีการกระทำความผิดเกิดขึ้น โดยมีทั้งหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่แตกต่างและเหมือนกัน ซึ่งมีข้อดีที่อาจสามารถนำมาปรับใช้กับประเทศไทยเพื่อประสิทธิภาพในการคุ้มครองประชาชนจากเหตุอาชญากรรมได้ดียิ่งขึ้น การที่ประเทศอังกฤษและประเทศออสเตรเลียตะวันตก มีคำสั่งหลายประเภทในการควบคุมการกระทำของบุคคลเพื่อรักษาความสงบของสังคมนั้น อาจจะดูเป็นการละเมิดสิทธิและเสรีภาพของผู้ที่ถูกศาลสั่งก็จริง แต่ขั้นตอนต่างๆในการขอให้มีคำสั่งนั้น ทั้งสองประเทศได้กำหนดไว้อย่างละเอียด ทั้งกระบวนการและพยานหลักฐาน เมื่อผู้ใดที่ต้องการได้รับความคุ้มครองจากศาลจริง การที่มีมาตรการเช่นนี้ ถือว่าเป็นการดีต่อผู้ที่ได้รับความเดือดร้อน ไม่ต้องกลัวว่าเมื่อมีมาตรการเช่นนี้แล้วจะทำให้ผู้คนไม่มีอิสระในการใช้ชีวิตหรือกลั่นแกล้งกัน เหมือนที่ว่า มาศาลต้องมาด้วยมือที่สะอาด

ผู้เขียนมีความเห็นที่จะขอเสนอแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพให้กับมาตรการคุ้มครองบุคคลจากเหตุอาชญากรรมในกรณีที่ยังไม่มีการกระทำความผิดเกิดขึ้นให้มีความชัดเจนและครอบคลุมมากยิ่งขึ้น เพื่อให้สิทธิและเสรีภาพประชาชนได้รับการคุ้มครองอย่างเท่าเทียม ทั้งนี้ก็เพื่อให้สอดคล้องกับสิทธิขั้นพื้นฐานที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยประสงค์จะคุ้มครอง ดังนี้

ประการแรก ควรเพิ่มผู้ที่มีสิทธิร้องขอให้มีคำสั่งคุ้มครอง ด้วยวิธีการเรียกประกันทัณฑ์บนตามมาตรา 46 ประมวลกฎหมายอาญา โดยให้ผู้เสียหายหรือผู้ที่ตกเป็นเหยื่อของพฤติกรรมหรือการกระทำที่เป็นอันตรายมีสิทธิร้องขอให้ตนได้รับความคุ้มครองจากกฎหมายโดยตรง มิต้องอาศัยเพียงอำนาจของพนักงานอัยการเป็นผู้เสนอหรือมิต้องอาศัยเพียงอำนาจของศาลในการพิจารณา ทั้งที่การกระทำความผิดได้เกิดมีขึ้นแล้ว

ประการที่สอง ควรบัญญัติหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และขอบเขตของคำสั่งให้ชัดแจ้ง เพื่อการคุ้มครองประชาชนให้ห่างไกลจากเหตุอาชญากรรมและลดความเสี่ยงที่จะเกิดการกระทำความผิด โดยให้กำหนดว่าการกระทำหรือพฤติกรรมในลักษณะใดที่จะสามารถขอให้มีการคุ้มครองได้ เช่น ทำร้ายร่างกายหรือก่อให้เกิดอันตราย การลักพาตัว ลิดรอนเสรีภาพของบุคคล ข่มขู่ว่าจะกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดข้างต้น การติดตามรังควานหรือสะกดรอยตาม เป็นต้น และ

ขอบเขตของคำสั่ง กฎหมายควรกำหนดให้ชัดเจนว่าศาลสามารถสั่งห้ามผู้กระทำได้มากน้อยเพียงใด และคำสั่งนั้นต้องสอดคล้องกับการกระทำที่เกิดขึ้นเพื่อที่จะสามารถเข้ามาแก้ไขปัญหาที่ผู้ร้องขอประสบได้ เช่น ห้ามอยู่ในหรือใกล้สถานที่ที่ผู้ขอรับความคุ้มครองอาศัยหรือทำงานอยู่ ห้ามอยู่ในหรือใกล้สถานที่ที่กำหนด ห้ามเข้าใกล้ผู้ขอรับความคุ้มครองในระยะที่กำหนด ห้ามติดต่อสื่อสารหรือพยายามติดต่อสื่อสารกับผู้ขอรับความคุ้มครอง ไม่ว่าจะด้วยวิธีใดก็ตาม ห้ามขัดขวางการใช้ทรัพย์สินส่วนบุคคลของผู้ขอรับความคุ้มครอง แม้ว่าผู้ถูกกล่าวหานั้นจะเป็นเจ้าของหรือมีสิทธิครอบครองก็ตาม ห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาอยู่ หรือเข้าไปในสถานที่ที่กำหนด แม้ว่าสถานที่นั้นผู้ถูกกล่าวหาจะมีสิทธิตามกฎหมายที่สามารถเข้าไปในสถานที่นั้นได้ก็ตาม เป็นต้น

และประการสุดท้ายคือ เพิ่มสภาพบังคับทางอาญาให้มีความหนักแน่นมากยิ่งขึ้นเมื่อมีผู้ใดฝ่าฝืนคำสั่งของศาล เนื่องจากโทษเดิมของการฝ่าฝืนนั้นเป็นเพียงการบังคับเอากับทรัพย์สินเท่านั้น โดยควรกำหนดให้มีโทษทางอาญาประเภทอื่นนอกจากการริบทรัพย์ที่นำมาเป็นหลักประกันเพียงอย่างเดียว เช่น การกำหนดให้การฝ่าฝืนนั้นมีโทษจำคุก เพื่อให้ผู้กระทำเกิดความเกรงกลัวต่อบทลงโทษจากการกระทำของตน แล้วจึงยับยั้งการกระทำของตนเพื่อไม่ให้ตนต้องได้รับโทษทางอาญา

บรรณานุกรม

หนังสือ

ภาษาไทย

ปกรณ์ มณีปกรณ์, *อาชญาวิทยาและทัณฑวิทยา* (พิมพ์ครั้งที่ 1, สำนักพิมพ์โอ เอ็น จี การพิมพ์ 2549)

คำพิพากษา

ภาษาต่างประเทศ

Osman v United Kingdom App no 23452/94 (ECtHR, 28 October 1998).

อื่น ๆ

ภาษาไทย

จดหมายอิเล็กทรอนิกส์จาก ชิดชนก ชวิวิทยา ถึง ภูริชญา ไทรงาม (6 พฤศจิกายน 2565).

วัฒนพร คชภูมิ และคณะ, 'การคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหายในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา' (รายงานวิจัยเสนอต่อสถาบันวิจัยรพีพัฒนศักดิ์ สำนักงานศาลยุติธรรม 2559) 23 <https://rabi.coj.go.th/th/file/get/file/201903287b8874b7bd4e53a52f2cde9ea75b01c3133545.pdf> สืบค้นเมื่อ 21 มกราคม 2566.

สรยุทธ สุทัศนะจินดา, 'เห้ย! คุกคามน่ากลัวแบบนี้ แต่ทำอะไรไม่ได้ ...' (Facebook กรรมกรข่าว, 24 ตุลาคม 2565)<https://web.facebook.com/100044308452347/posts/pfbid026XaLS29UpP412Ct7HbECDD2APUQ25LrjtxYHjUEwiqYaaXEGKyURHfALaafjWYR6l/?d=n&_rdc=1&_rdr> สืบค้นเมื่อ 25 ตุลาคม 2565.

ภาษาต่างประเทศ

Croydon, 'Civil injunctions and criminal behaviour orders' (Croydon.gov.uk) <https://www.croydon.gov.uk /community-and-safety/safety/crime-and-antisocial-behaviour/orders-and-injunctions/civil-injunctions-and-criminal-behaviour-orders> สืบค้นเมื่อ 10 กุมภาพันธ์ 2566.

Government of Western Australia, 'Commissioner for Victims of Crime' <https://www.wa.gov.au/organisation/department-of-justice/commissioner-victims-of-crime> สืบค้นเมื่อ 4 กุมภาพันธ์ 2566.

John Pointing, Barrister and David Horrocks, 'Guidance on the use of Community Protection Notices' (Chartered Institute of Environmental Health, 3 November 2017) <https://www.cieh.org/media/1238/guidance-on-the-use-of-community-protection-notices.pdf> สืบค้นเมื่อ 11 กุมภาพันธ์ 2566.

Legal Aid, 'Restraining orders' (Legal Aid Western Australia) <https://www.legalaid.wa.gov.au/find-legal-answers/restraining-orders/restraining-orders> สืบค้นเมื่อ 20 มกราคม 2566.

Leshea Thomas, 'Deterrence In Criminology: Definition & Theory' (Study, 14 April 2022) <https://study.com/academy/lesson/deterrence-in-criminology-definition-theory.html> สืบค้นเมื่อ 29 มกราคม 2566.

Shelter, ‘Community protection notices to deal with persistent antisocial behaviour’ (the National Campaign for Homeless People Limited Charity number, 18 March 2021) <https://england.shelter.org.uk/professional_resources/legal/housing_conditions/nuisance_and_asb/community_protection_notices_to_deal_with_persistent_antisocial_behaviour#reference-6> สืบค้นเมื่อ 10 กุมภาพันธ์ 2566.

Magistrates Court of Western Australia Civil Jurisdiction, ‘Fact Sheet 38 – Violence Restraining Order’(Magistrates Court of Western Australia) <https://www.magistratescourt.wa.gov.au/_files/Civil_factsheet_38.pdf > สืบค้นเมื่อ 5 มกราคม 2566.

- - ,‘Fact Sheet 39 – Misconduct Restraining Order’ (Magistrates Court of Western Australia <https://www.magistratescourt.wa.gov.au/_files /Civil_factsheet _39.pdf> สืบค้นเมื่อ 7 มกราคม 2566.

UNODC, ‘Fifth United Nations Congress on the Prevention of Crime and the Treatment of Offenders’ (United Nation Office on Drugs and crime, 1975)<https://www.ojp.gov/pdffiles1/Digitization/65619NCJRS.pdf> สืบค้นเมื่อ 1 มิถุนายน 2566.

- - , ‘Sixth United Nations Congress on the Prevention of Crime and the Treatment of Offenders’ (United Nation Office on Drugs and crime, 1980) <https://www.unodc.org/documents/congress/Previous_Congresses/6th_Congress_1980/025_ACONF.87.14.Rev.1_Sixth_United_Nations_Congress_on_the_Prevention_of_Crime_and_the_Treatment_of_Offenders.pdf> สืบค้นเมื่อ 1 มิถุนายน 2566.

Youth Justice Board, ‘YOT Practitioner’s Guide: civil injunctions and the Criminal Behaviour Order’<https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/532514/YOT_Practitioners_Guide_Injunctions_to_prevent_gang_related_violence.pdf> สืบค้นเมื่อ 12 กุมภาพันธ์ 2566.